22112-02 Buitengewone Europese Raad d.d. 26-27 november 2026

Nr. VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld d.d. … 2026

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken heeft een aantal fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de minister Buitenlandse Zaken d.d. 10 november 2026 inzake de geannoteerde agenda voor de buitengewone Europese Raad van 26 en 27 november 2026 (Zaaknummer 2026Z24593).

Bij brief van ... heeft de minister deze beantwoord. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Van Meetelen

De adjunct-griffier van de commissie,
Moonen

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de JA21-fractie

II Reactie van de minister van Buitenlandse Zaken

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda ter voorbereiding op de buitengewone Europese Raad van 26 en 27 november 2026. Naar aanleiding van deze agenda hebben deze leden nog enkele vragen.

Meerjarig Financieel Kader
De leden van de VVD-fractie constateren dat de buitengewone Europese Raad vooral in het teken zal staan van het Meerjarig Financieel Kader (MFK) en het eigenmiddelenbesluit. Deze leden onderschrijven de primaire inzet van het kabinet: het moderniseren van het MFK door het herprioriteren van middelen naar investeringen in veiligheid, defensie en innovatie en het beperken van de stijging van de Nederlandse EU-afdrachten. In hoeverre is het kabinet in staat om tegelijk in te zetten op beide doelen? Ondersteunt het kabinet, net als deze leden, het mogelijke voorstel van de voorzitter van de Europese Raad Costa, waarbij de omvang van het MFK-voorstel wordt verlaagd door het verminderen van cohesiemiddelen? In hoeverre is dit mogelijke voorstel te rijmen met signalen uit Brussel dat een verlaging van het MFK vooral ten koste zou gaan van investeringen in veiligheid, defensie en innovatie?

1. Antwoord van het kabinet:

Het kabinet zet in op zowel modernisering van het EU Meerjarig Financieel Kader (MFK) als het beperken van de stijging van de Nederlandse EU-afdrachten. Modernisering van de begroting vraagt om scherpe keuzes. Dit betekent dat het voorstel van de Commissie wat het kabinet betreft verder verlaagd moet worden én sterker gericht op gezamenlijke prioriteiten. Besparingen moeten daarbij wat het kabinet betreft vooral worden gevonden in de landenenveloppen onder pijler 1, aangezien verschillende programma's onder pijler 2 (Europees Concurrentievermogenfonds) en 3 (Global Europe) juist bijdragen aan de benodigde modernisering van de begroting. Zo versterken verschillende programma's onder pijler 2 het Europese concurrentievermogen door investeringen in onder andere strategische sectoren, onderzoek en innovatie, en veiligheid en defensie. Pijler 3, Global Europe regelt de financiering van het EU-buitenlandbeleid en verschillende programma's hieronder zijn cruciaal voor de geopolitieke invloed van de Unie. Dit is gericht op internationale samenwerking en partnerschappen.

Het kabinet heeft het MFK-onderhandelingsdocument (negobox) van de voorzitter van de Europese Raad, dat gepubliceerd is op 21 november jl., separaat geapprecieerd via de Kamerbrief kabinetsappreciatie negobox voorzitter Europese Raad. In deze Kamerbrief wordt nader ingegaan op de inhoud van de negobox en de appreciatie van het kabinet hierop met oog op de buitengewone Europese Raad van 26 en 27 november 2026.

In hoeverre zal de nieuwe negobox veranderingen met zich meebrengen met betrekking tot het uitgangspunt van resultaatgerichte financiering? Zijn hierbij nog steeds voldoende mogelijkheden om te controleren op rechtmatigheid, of meent het kabinet dat er nog verbeteringen mogelijk zijn? Wat zal de inzet van het kabinet zijn om een hoge foutmarge, zoals die bestaat bij cohesie-uitgaven, in het nieuwe MFK maximaal te verminderen? In hoeverre wordt hierbij uitvoering gegeven aan de motie Becker c.s. (Kamerstuk 36866, nr. 23) over het overnemen van de bevindingen van de Europese Rekenkamer?

2. <u>Antwoord van het kabinet:</u>

Het kabinet heeft het MFK-onderhandelingsdocument (negobox) van de Europese Raad separaat geapprecieerd via de Kamerbrief kabinetsappreciatie negobox voorzitter Europese Raad. In deze Kamerbrief wordt nader ingegaan op de inhoud van de negobox en de appreciatie van het kabinet hierop met oog op de buitengewone Europese Raad van 26 en 27 november 2026.

Het kabinet blijft vasthouden aan haar inzet met betrekking tot resultaatgerichte financiering. Dit doet het kabinet door in te zetten op het conditioneel maken van de uitkering van EU-middelen aan het doen van noodzakelijke hervormingen, met daarbij de nadruk op de landen specifieke aanbevelingen die voortvloeien uit het Europese Semester. Het kabinet pleit daarom voor behoud van de onderdelen die deze koppeling waarborgen in de onderhandelingen. Daarnaast hecht het kabinet waarde aan de bevindingen en aanbevelingen van de Europese Rekenkamer. In lijn met de motie-Becker c.s. betrekt het kabinet deze bevindingen en aanbevelingen bij de Nederlandse onderhandelingsinzet, met als doel de rechtmatige en doelmatige besteding van EU-middelen te waarborgen, met aandacht voor uitvoerbaarheid en administratieve lasten.

Hoe kijkt het kabinet aan tegen zorgen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het Interprovinciaal Overleg over het feit dat een nieuw MFK hen verantwoordelijk maakt voor het doorvoeren van hervormingen en mijlpalen waarop zij slechts beperkt invloed hebben?

3. <u>Antwoord van het kabinet:</u>

Het Commissievoorstel voor de verordening met betrekking tot de nationale en regionale partnerschapsplannen (NRPP) bevat een bepaling dat lidstaten hun betalingsverplichtingen aan begunstigden en eindontvangers blijven nakomen. Dit in geval van onderbreking of opschorting van EU-betalingen, financiële correcties of andere maatregelen ter bescherming van de financiële belangen van de Unie, tenzij de betrokken ontvanger zelf verantwoordelijk is voor de toepassing van die maatregelen. Het kabinet steunt deze bepaling.

Eigenmiddelen

De leden van de VVD-fractie merken op dat er een grote kans bestaat dat de nieuwe negobox nieuwe eigenmiddelen zal voorstellen. Om welke eigenmiddelen gaat het hier en hoe kijkt het kabinet naar deze nieuwe eigenmiddelen? Deelt het kabinet hierbij de mening van deze leden dat eventuele nieuwe middelen alleen overwogen mogen worden als deze technisch uitvoerbaar zijn, en vindt het kabinet dat hierbij de opvatting van de Commissie en bevindingen van denktanks expliciet meegenomen moeten worden? Meent het kabinet dat de verhouding en aanpassing van de eigenmiddelen in de nieuwe negobox een verbetering of een verslechtering zijn ten opzichte van het Commissievoorstel?

4. Antwoord van het kabinet:

Het kabinet beoordeelt de voorstellen voor nieuwe eigen middelen op eigen merites. Hierbij wordt gekeken naar het (netto-)effect op de Nederlandse afdrachten aan de EU, de stabiliteit en voorspelbaarheid van de grondslagen, de uitvoerbaarheid van het voorgestelde eigen middel en in hoeverre het nieuwe eigen middel aansluit bij Europese en nationale beleidsdoelstellingen. Het kabinet heeft het MFK-onderhandelingsdocument (negobox) van de Europese Raad separaat geapprecieerd via de Kamerbrief kabinetsappreciatie negobox voorzitter Europese Raad. In deze Kamerbrief wordt nader ingegaan op de inhoud van de negobox en de appreciatie van het kabinet hierop met oog op de buitengewone Europese Raad van 26 en 27 november 2026.

Hoe apprecieert het kabinet specifiek het mogelijke voorstel om *Corporate Resource for Europe* (CORE) te beperken tot bedrijven die jaarlijks een omzet van minimaal € 750 miljoen draaien? Hoe kijkt het kabinet daarnaast aan tegen de aanpassing van de CORE-systematiek, waarbij een belasting van 0,05% wordt geïntroduceerd?

5. Antwoord van het kabinet:

Het kabinet heeft het MFK-onderhandelingsdocument (negobox) van de Europese Raad separaat geapprecieerd via de Kamerbrief kabinetsappreciatie negobox voorzitter Europese Raad. In deze Kamerbrief wordt nader ingegaan op de inhoud van de negobox en de appreciatie van het kabinet hierop met oog op de buitengewone Europese Raad van 26 en 27 november 2026.

Wat is daarnaast de appreciatie van het kabinet van het mogelijke voorstel om de eigenmiddelen voor plastic en e-waste te verhogen, zeker gezien het feit dat e-waste een negatieve impact heeft op het totaal van de nationale afdrachten van Nederland? Wat zijn daarnaast de budgettaire

consequenties van het mogelijke voorstel om het eigenmiddel voor tabak en het *Emissions Trading System* (ETS) eigenmiddel gefaseerd in te voeren?

6. Antwoord van het kabinet:

Het kabinet heeft het MFK-onderhandelingsdocument (negobox) van de Europese Raad separaat geapprecieerd via de Kamerbrief kabinetsappreciatie negobox voorzitter Europese Raad. In deze Kamerbrief wordt nader ingegaan op de inhoud van de negobox en de appreciatie van het kabinet hierop met oog op de buitengewone Europese Raad van 26 en 27 november 2026.

Oekraïne

De leden van de VVD-fractie blijven voorstander van het onverminderd steunen van Oekraïne. Tegelijk is (zeker financiële) steun het meest effectief in Europees verband. Ondersteunt het kabinet de voorgestelde omvang van het Europese steunpakket (€ 45 miljard)?

7. Antwoord van het kabinet:

De Russische agressieoorlog tegen Oekraïne gaat onverminderd voort en is de afgelopen maanden zelfs verhevigd, waarbij Rusland ook steeds verder gaat in de escalatie van hybride acties tegen andere Europese landen. Blijvende steun voor Oekraïne vanuit de EU is daarom van essentieel belang omdat Oekraïne vecht tegen de Russische agressie en voor de eigen vrijheid, en daarnaast voor Europese en Nederlandse vrede en veiligheid. Door deze steunlening te verstrekken laten de EU en de lidstaten zien achter Oekraïne te staan, en te doen wat nodig is. Het voorgestelde steunpakket in EU-verband heeft voor Nederland voorkeur boven bilaterale steun, gezien het belang dat Nederland hecht aan evenredige lastendeling tussen de EU-lidstaten. Het kabinet steunt daarom ook de omvang van de voorgestelde lening van EUR 45 miljard. U ontvangt separaat de kabinetsappreciatie over dit voorstel.

In hoeverre wordt hierbij opnieuw gekeken naar het inzetten van bevroren Russische tegoeden? Welke mogelijkheden ziet het kabinet om België, het land waar de meeste Russische tegoeden worden beheerd, te overtuigen van het nut en het belang van het inzetten van Russische tegoeden, en welke zekerheden kan het kabinet bieden om ervoor te zorgen dat België niet of nauwelijks geraakt wordt door eventuele tegensancties?

8. Antwoord van het kabinet:

Het belangrijkste is dat Oekraïne nu financiering nodig heeft. Het voorstel van de Commissie kan naar verwachting op brede Europese steun rekenen, zodat Oekraïne snel de benodigde middelen krijgt. Het uitgangspunt blijft echter dat Rusland moet betalen voor de verwoestingen die het heeft aangericht en nog steeds aanricht. Daarom blijft het kabinet pleiten voor de inzet van de geïmmobiliseerde Russische centralebanktegoeden, en dringt het bij de Commissie aan op het uitwerken van opties. De posities van lidstaten op dit onderwerp zijn momenteel onveranderd, terechte zorgen van lidstaten als België dienen zorgvuldig geadresseerd te worden. Het is positief dat de Commissie een voorstel doet om de steun op basis van de rente-inkomsten van de geïmmobiliseerde tegoeden te optimaliseren.

Hoe kijkt het kabinet daarnaast naar de koppeling die Duitsland heeft voorgesteld tussen de MFK-onderhandelingen en steun aan Oekraïne? Is het kabinet, net als deze leden, van mening dat dit een nuttige prikkel kan zijn om Zuid-Europese landen te bewegen om zich meer in te zetten voor Oekraïne? Welke stappen onderneemt het kabinet daarnaast om te voorkomen dat Hongarije, Tsjechië, Slowakije en Bulgarije niet hun evenredige portie zullen bijdragen aan een nieuwe steunronde?

9. <u>Antwoord van het kabinet:</u>

EU-brede financiële steun aan Oekraïne blijft voor het kabinet van groot belang. De Russische agressie raakt ons allemaal en Europese veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Alle lidstaten moeten hieraan meedoen, zonder *opt-outs*. Het kabinet zal zich hiervoor blijven inzetten. We zien dat niet alle lidstaten bilateraal evenveel steun leveren. Vandaar dat Nederland het belang van evenredige lastendeling tussen Europese lidstaten benadrukt. Bijdragen via de Europese begroting zorgen ervoor dat alle lidstaten hun evenredige deel bijdragen. Het kabinet zal het belang van evenredig lastendeling ook benadrukken tijdens de Europese Raad volgende week en tijdens andere relevante gremia. Op basis van het huidige voorstel voor het steunpakket aan Oekraïne ziet het kabinet geen reden waarom deze lidstaten niet hun evenredige deel zouden moeten bijdragen aan deze steun.

Heeft het kabinet daarnaast zicht op hoeveel internationale partners buiten de Europese Unie (EU) zich hebben gecommitteerd om te voorzien in het resterende deel van de ongedekte financieringsbehoefte van Oekraïne, en welke stappen zet het kabinet om deze landen over te halen om ook hun verantwoordelijkheid te nemen? Ziet het kabinet mogelijkheden om steun aan Oekraïne aan te kaarten tijdens de EU-VK-top van 20 november?

10. <u>Antwoord van het kabinet:</u>

In G7-verband worden onder andere door de Europese Commissie gesprekken gevoerd over de steun voor Oekraïne, alsmede met Noorwegen en Zuid-Korea. In het G7+ Ukraine Donor Platform, het internationale coördinatie-overleg van de belangrijkste donoren voor niet-militaire steun aan Oekraïne, heeft Nederland benadrukt dat het dekken van het begrotingstekort een gezamenlijke verantwoordelijkheid is. Daarnaast zet Nederland zich waar mogelijk in bilaterale contacten ook in voor het verbreden van de steun aan Oekraïne door niet-EU landen.

De EU-VK top van 20 november vond plaats tussen de leiders van de EU (Ursula von der Leyen en António Costa) en de premier van het VK (Andy Burnham). EU-lidstaten namen niet deel. Op de agenda stond onder andere samenwerking op het gebied van veiligheid en defensie en ook de steun aan Oekraïne werd besproken. Nederland heeft daarnaast regelmatig contact met het VK over steun aan Oekraïne. Het VK kondigde eind oktober een steunpakket voor Oekraïne aan van in totaal GBP 10 miljard, waarvan GBP 5,5 miljard aan financiële steun via garanties aan de Wereldbank.

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de buitengewone Europese Raad d.d. 26-27 november 2026. Deze leden hebben hier nog enkele vragen bij.

De leden van de CDA-fractie constateren dat de voorzitter van de Europese Raad naar verwachting voorafgaand aan de top een nieuwe versie van de negotiating box zal delen. Deze leden steunen de inzet van het kabinet om het MFK te moderniseren, de rechtsstaatconditionaliteit te versterken en de stijging van de Nederlandse EU-afdrachten te beperken, conform de inzet zoals uiteengezet in de meest recente MFK-Kamerbrief. Kan het kabinet aangeven welke onderdelen van de Nederlandse inzet op dit moment de meeste weerstand onder de lidstaten oproepen? En op welke punten ziet het kabinet ruimte voor onderhandeling zonder dat de Nederlandse uitgangspunten in het gedrang komen?

11. <u>Antwoord van het kabinet:</u>

De verschillen tussen lidstaten betreffen uiteenlopende onderwerpen, waaronder de omvang van het MFK, de prioritering van de uitgaven en de financiering. De Nederlandse inzet op een substantieel lager MFK-volume ten aanzien van het Commissievoorstel en herprioritering van middelen staat tegenover de inzet van lidstaten die meer middelen voor landbouw en cohesie wensen. Ook de inzet op het behoud van de Nederlandse bni-correctie stuit op weerstand bij verschillende lidstaten. De ruimte voor onderhandeling hangt af van het voorstel (negobox) van de voorzitter van de Europese Raad en de balans in het totale pakket. Het kabinet beoordeelt de negobox aan de hand van de Nederlandse inzet. Voor de appreciatie van de nieuwe

negobox verwijst het kabinet naar de separaat toegezonden Kamerbrief ter voorbereiding op de buitengewone Europese Raad van 26 en 27 november 2026.

De leden van de CDA-fractie lezen dat ook het eigenmiddelenbesluit naar verwachting op de agenda van de buitengewone Europese Raad zal staan. Kan het kabinet aangeven hoe het krachtenveld eruitziet ten aanzien van het behoud van de Nederlandse korting op de afdrachten en de huidige perceptiekostenvergoeding van 25 procent?

12. <u>Antwoord van het kabinet:</u>

Naast Nederland ontvangen Duitsland, Oostenrijk, Zweden en Denemarken een correctie op de bni-afdracht. Deze landen pleiten voor voortzetting van de bni-correctie, de meeste overige landen zijn hier geen voorstander van. Ten aanzien van de perceptiekostenvergoeding zijn er nog enkele andere landen die pleiten voor behoud van het huidige percentage (25%). Andere lidstaten bepleiten een verlaging of volledige afschaffing van deze vergoeding.

De leden van de CDA-fractie hebben daarnaast kennisgenomen van de berichten over het begrotingstekort van Oekraïne, dat voor 2027 naar verwachting circa 70 miljard euro bedraagt. Deze leden onderschrijven dat Europese steun noodzakelijk is om Oekraïne financieel overeind te houden. Tegelijkertijd is het van belang dat de lasten hiervan eerlijk over de lidstaten worden verdeeld. In de berichtgeving wordt gesproken over een mogelijke gezamenlijke Europese lening van 45 miljard euro. Kan het kabinet zich ervoor inzetten dat eventuele aanvullende Europese steun eerlijk over de lidstaten wordt verdeeld? Steunt het kabinet het Duitse voorstel om het nieuwe MFK te blokkeren als er geen steun blijkt vanuit alle lidstaten voor Oekraïne?

13. <u>Antwoord van het kabinet:</u>

Het kabinet zet zich in voor evenredige lastendeling van de benodigde steun aan Oekraïne. Financiering via de EU-begroting draagt bij aan deze eerlijke verdeling. De onderhandelingen over het volgend MFK (vanaf 2028) en het steunpakket voor Oekraïne kennen een andere tijdlijn. De steun voor Oekraïne is urgent, waar voor het MFK het belangrijk is om een goede en niet per sé snelle deal te bereiken. EU-brede financiële steun aan Oekraïne blijft voor het kabinet van groot belang. Alle lidstaten zouden hieraan mee moeten doen, zonder *opt-outs*. Het kabinet zal zich hiervoor blijven inzetten. U ontvangt separaat de kabinetsappreciatie over dit voorstel.

Kan het kabinet bovendien aangeven welke uitgangspunten Nederland zal hanteren wanneer de Europese Commissie met een concreet financieringsvoorstel komt? Zij hebben al vaker gepleit voor de inzet van de bevroren Russische tegoeden. Op welke wijze zal het kabinet zich tijdens deze buitengewone Europese Raad inzetten om hier gebruik van te maken?

14. Antwoord van het kabinet:

Het voorstel van de Europese Commissie om Oekraïne in 2027 van noodzakelijke steun te voorzien wordt momenteel bestudeerd. U ontvangt separaat de kabinetsappreciatie over dit voorstel. Het kabinet blijft daarnaast ook de inzet van de geïmmobiliseerde centralebanktegoeden onder de aandacht brengen en zal dit ook doen tijdens de buitengewone Europese Raad. De posities van lidstaten zijn echter momenteel onveranderd, terechte zorgen van lidstaten als België dienen zorgvuldig geadresseerd te worden.

Vragen en opmerkingen van de leden van de JA21-fractie

De leden van de JA21-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de buitengewone Europese Raad van 26 en 27 november en hebben hierover enkele vragen.

Meerjarig Financieel Kader
De leden van de JA21-fractie constateren dat de onderhandelingen over het volgende Meerjarig Financieel Kader in een beslissende fase belanden. Deze leden steunen de inzet van het kabinet om de MFK-omvang terug te brengen en daarmee de Nederlandse EU-afdrachten te beperken. Zij hebben tegelijkertijd ook gadegeslagen dat voorzitter Costa opnieuw probeert de onderhandelingen voor het einde van het jaar af te ronden; dit terwijl de lidstaten nog ver uiteen liggen. Welke ruimte ziet het kabinet om samen met de andere vijf gelijkgezinde lidstaten verdere besparingen af te dwingen? Hoe beoordeelt het kabinet de berichten dat vooral op cohesiemiddelen zal worden bezuinigd, terwijl landbouwmiddelen grotendeels worden ontzien? En is het kabinet bereid vast te houden aan een lagere MFK-omvang, behoud van de Nederlandse bni-korting en de perceptiekostenvergoeding van 25 procent, ook wanneer daardoor dit jaar geen akkoord wordt bereikt?

15. Antwoord van het kabinet:

Het kabinet heeft het MFK-onderhandelingsdocument (negobox) van de Europese Raad separaat geapprecieerd via de Kamerbrief kabinetsappreciatie negobox voorzitter Europese Raad. In deze Kamerbrief wordt nader ingegaan op de inhoud van de negobox en de appreciatie van het kabinet hierop met oog op de buitengewone Europese Raad van 26 en 27 november 2026.

Het kabinet blijft zich met gelijkgezinde lidstaten inzetten voor een verlaging van de omvang ten opzichte van het Commissievoorstel. Besparingen moeten daarbij wat het kabinet betreft vooral worden gevonden in de landenenveloppen onder pijler 1. Daarnaast blijft het kabinet inzetten op behoud van de bni-correctie en behoud van de perceptiekostenvergoeding van 25%. De kwaliteit van het akkoord is voor het kabinet leidend, niet de snelheid.

De leden van de JA21-fractie constateren dat de koppeling tussen hervormingen en de uitbetaling van middelen onder de Nationale en Regionale Partnerschapsplannen (NRPP) in de eerdere negotiating box is afgezwakt. Hoe waarborgt het kabinet dat de beoogde prestatiegerichte financiering daadwerkelijk leidt tot concrete en controleerbare resultaten, mede in het licht van de kritiek van de Europese Rekenkamer op het Herstel- en Veerkrachtfonds en de aangenomen Kamermotie die daarop ziet?

16. <u>Antwoord van het kabinet:</u>

Het kabinet blijft vasthouden aan haar inzet met betrekking tot resultaatgerichte financiering. Dit doet het kabinet door in te zetten op het conditioneel maken van de uitkering van EU-middelen aan het doen van noodzakelijke hervormingen, met daarbij de nadruk op de landen specifieke aanbevelingen die voortvloeien uit het Europese Semester. Het kabinet pleit daarom voor behoud van de onderdelen die deze koppeling waarborgen in de onderhandelingen. Daarnaast hecht het kabinet waarde aan de bevindingen en aanbevelingen van de Europese Rekenkamer. In lijn met de motie-Becker c.s. betrekt het kabinet deze bevindingen en aanbevelingen bij de Nederlandse onderhandelingsinzet, met als doel de rechtmatige en doelmatige besteding van EU-middelen te waarborgen, met aandacht voor uitvoerbaarheid en administratieve lasten.

De leden van de JA21-fractie wijzen daarnaast op de aangenomen motie-Hoogeveen/Boomsma (Kamerstuk 21 501-04, nr. 296), die verzoekt migratiebeperking expliciet en toetsbaar in Global Europe te verankeren. Het kabinet verwijst in eerdere beantwoording naar een indicatieve besteding van 10 procent aan de externe migratiedimensie, inclusief grondoorzaken, maar ziet geen aanleiding om een afzonderlijke resultaatdoelstelling voor migratiebeperking na te streven. Hoe rijmt het kabinet dit met de aangenomen motie? Aan de hand van welke concrete en meetbare indicatoren wordt zonder een dergelijke doelstelling vastgesteld of de middelen daadwerkelijk bijdragen aan terugkeer, opvang in de regio, grensbewaking en het tegengaan van irreguliere migratie?

17. <u>Antwoord van het kabinet:</u>

Het kabinet heeft zich conform de motie-Hoogeveen/Boomsma ingezet voor de verankering van migratiesamenwerking binnen het toekomstige Global Europe-instrument. In de gedeeltelijke algemene oriëntatie van de Raad worden positieve stimulansen voor samenwerking op het gebied van EU-migratieprioriteiten gecombineerd met de mogelijkheid om fondsen op te schorten wanneer een partnerland onvoldoende meewerkt aan de (internationaal wettelijke verplichting van) terugkeer van haar onderdanen. Ook is in de Ierse negobox een indicatief bestedingspercentage van 10 procent opgenomen voor acties die de externe dimensie van migratie steunen, inclusief grondoorzaken. Dit betreft een breed scala aan maatregelen waaronder acties gericht op migratiebeperking. De onderhandelingen zijn nog gaande, waarbij Nederland inzet op een goed gedefinieerde migratiemarker zodat deze daadwerkelijk bijdraagt aan migratiedoelstellingen. Daarbij is niet alleen de omvang van de bestedingen relevant, maar ook de effectiviteit van de inzet.

Eigenmiddelen

De leden van de JA21-fractie constateren dat voorzitter Costa nieuwe Europese eigen middelen als belangrijk onderdeel van een onderhandelingscompromis beschouwt. Daarbij zou de eerder voorgestelde CORE worden aangepast tot een heffing van 0,05 procent voor ondernemingen met een jaaromzet boven de 750 miljoen euro. Het kabinet heeft CORE eerder expliciet afgewezen vanwege de gevolgen voor het concurrentievermogen, het investeringsklimaat en de uitvoerbaarheid. Kan het kabinet bevestigen dat deze bezwaren onverminderd gelden en dat Nederland zich ook tegen een aangepaste CORE zal blijven verzetten? Hoe beoordeelt het kabinet de mogelijkheid dat andere nieuwe eigen middelen worden ingezet om een hogere MFK-omvang politiek aanvaardbaar te maken, in plaats van daadwerkelijk op de Europese uitgaven te besparen?

18. Antwoord van het kabinet:

Het kabinet heeft het MFK-onderhandelingsdocument (negobox) van de Europese Raad separaat geapprecieerd via de Kamerbrief kabinetsappreciatie negobox voorzitter Europese Raad. In deze Kamerbrief wordt nader ingegaan op de inhoud van de negobox en de appreciatie van het kabinet hierop met oog op de buitengewone Europese Raad van 26 en 27 november 2026.

Met de introductie van nieuwe eigen middelen zijn minder bni-afdrachten vanuit de lidstaten benodigd aangezien de bni-afdracht de sluitpost is van de EU-begroting. Nieuwe eigen middelen zorgen daarmee niet voor extra uitgaven, maar zorgen voor een andere verdeling van de financiering van de EU-begroting.

Financiële steun aan Oekraïne

De leden van de JA21-fractie hebben kennisgenomen van het nieuwe Commissievoorstel om Oekraïne in 2027 nog eens 45 miljard euro te lenen, boven op de bestaande Ukraine Support Loan van 90 miljard euro. Tijdens het plenaire debat van 18 november sprak de minister van Buitenlandse Zaken steun uit voor dit voorstel, maar ging hij niet in op het principiële bezwaar tegen nieuwe gezamenlijke Europese schulden. Waarom kiest het kabinet opnieuw voor gezamenlijke leningen, in plaats van structurele bilaterale steun en herschikking van bestaande Europese uitgaven?

19. <u>Antwoord van het kabinet:</u>

Het kabinet behoudt zijn kritische houding t.o.v. gemeenschappelijke leningen, maar staat conform het coalitieakkoord wel onder voorwaarde constructief tegenover het gebruik van reeds bestaande instrumenten voor gemeenschappelijke investeringen. Het principe dat de EU geld leent en doorleent aan Oekraïne is eerder toegepast, waaronder voor de Ukraine Support Loan (USL). Het voorstel voor een nieuwe EU-steunlening aan Oekraïne is een voortzetting van deze praktijk. Nederland heeft zich dan ook eerder positief uitgesproken over aanvullende steun via de EU. Steun via de EU heeft de voorkeur, boven bilaterale steun, gezien het belang dat Nederland hecht aan evenredige lastendeling tussen de EU-lidstaten, die middels deze constructie wordt geborgd. U ontvangt separaat de kabinetsappreciatie over dit voorstel. Evenredige lastendeling is van groot belang omdat Oekraïne ook vecht voor Europese vrede en veiligheid, en de Russische agressieoorlog tegen Oekraïne alle Europese landen raakt.

Deze leden constateren bovendien dat de Commissie de Europese begrotingsmarge garant wil laten staan voor de nieuwe lening. Welke aanvullende financiële risico's ontstaan hierdoor voor Nederland? Hoe worden de rentelasten vanaf 2028 opgevangen binnen het volgende MFK? Kan het kabinet daarbij uitsluiten dat deze kosten ten laste komen van de voorgestelde 100 miljard euro voor Oekraïne of leiden tot een verdere stijging van de Nederlandse afdrachten?

20. <u>Antwoord van het kabinet:</u>

De door de Commissie voorgestelde lening zal worden gegarandeerd op basis van de *headroom* onder het eigenmiddelenplafond[1]. Nederland staat garant voor het Nederlandse aandeel in de *headroom*. Op basis van het huidige Nederlandse bni-aandeel van 6,2% in 2027 bedraagt het Nederlandse aandeel in de eventuele garantie voor de

[1] De headroom betreft de budgettaire ruimte tussen de eigen middelen benodigd ter financiering van de EU-begroting, zoals vastgelegd in het Meerjarig Financieel Kader (MFK) en de plafonds zoals vastgelegd in het Eigenmiddelenbesluit (EMB). Het EMB-plafond maximeert het financiële beroep dat de Unie mag doen op lidstaten en ligt hoger dan het MFK-plafond.

voorgestelde nieuwe lening aan Oekraïne circa EUR 2,8 miljard. De Commissie stelt voor om de subsidie voor de rentekosten te financieren boven het plafond van het nieuwe MFK (2028-2034) middels een speciaal instrument. De precieze invulling hiervan is onderdeel van de onderhandelingen over het volgende MFK. Het kabinet zet in op voldoende steun voor Oekraïne via het MFK, mede zodat ook andere EU-landen hun evenredige deel bijdragen.

Zij wijzen voorts op de oproep van bondskanselier Merz om de MFK-onderhandelingen te verbinden aan een evenredige lastenverdeling van de steun aan Oekraïne. Het kabinet heeft aangegeven dat alle lidstaten aan de Europese financiering moeten deelnemen, zonder uitzonderingsposities. Ziet het kabinet mogelijkheden om de onderhandelingen juist te benutten voor bindende afspraken over hogere bilaterale bijdragen van achterblijvende lidstaten, als alternatief voor steeds nieuwe gezamenlijke Europese leningen?

21. <u>Antwoord van het kabinet:</u>

EU-brede financiële steun aan Oekraïne blijft voor het kabinet van groot belang. Alle lidstaten zouden hieraan mee moeten doen, zonder *opt-outs*. Het kabinet zal zich hiervoor blijven inzetten. We zien dat niet alle lidstaten bilateraal evenveel steun leveren. Tegelijkertijd zijn de Oekraïense noden urgent. Het kabinet ziet het afdwingen van bilaterale bijdragen in plaats van een gezamenlijke oplossing niet als kansrijk genoeg om voldoende steun voor Oekraïne te mobiliseren. Een gezamenlijk Europees steunpakket zorgt ervoor dat we voldoende en noodzakelijke steun aan Oekraïne kunnen leveren en met deze vorm van steun zo veel mogelijk evenredige lastendeling met EU-partners kunnen realiseren.

De leden van de JA21-fractie vragen ten slotte hoe het kabinet uitvoering geeft aan de aangenomen gewijzigde motie-Hoogeveen (Kamerstuk 21 501-04, nr. 303), die verzoekt te voorkomen dat nieuwe Oekraïneleningen onder Global Europe leiden tot verdere ongedekte gezamenlijke EU-schulden. Acht het kabinet de strekking van deze motie ook van toepassing op het nieuwe, afzonderlijke leninginstrument van 45 miljard euro?

22. <u>Antwoord van het kabinet:</u>

De voorgestelde Oekraïnelening die is voorzien voor 2027 is geen onderdeel van Global Europe in het volgende MFK. Het betreft een steunpakket voor de noden van Oekraïne, vergelijkbaar met de eerdere USL dat is ondersteund door het kabinet. Oekraïne hoeft de lening pas af te lossen zodra Rusland afdoende herstelbetalingen doet. De lening zal

pas tot eventuele EU-schuld leiden als Oekraïne de lening niet aflost en de EU besluit de lening aan Oekraïne af te schrijven (in plaats van deze door te rollen). Dit leidt niet tot ongedekte EU-schulden. De door de Commissie voorgestelde lening aan Oekraïne zal worden gegarandeerd op basis van de *headroom* onder het eigenmiddelenplafond. Daarnaast heeft de Commissie aangegeven dat de EU zich het recht voorbehoudt om geïmmobiliseerde Russische tegoeden in te zetten voor aflossing, met inachtneming van het EU- en internationaal recht.

II. Reactie van de minister van Buitenlandse Zaken